

MANIFEST

Deelname aan de politiek en het bestuur is nog niet voor iedereen vanzelfsprekend. Mensen met een beperking lopen vaak tegen knelpunten aan, in zichzelf en in hun omgeving. Een deel van de oplossing ligt bij politieke partijen. Zij staan voor de uitdaging om alle burgers, dus ook met een beperking, te betrekken en een actieve rol te geven. Wij roepen politieke partijen op om deze burgers te ondersteunen bij een politieke rol.

Mensen met een beperking (lichamelijk, psychisch of anderszins) nemen naar verhouding weinig deel aan politieke en bestuurlijke activiteiten. Van de circa 12.000 volksvertegenwoordigers en bestuurders heeft nog geen 0,5% een structurele functionele beperking, terwijl dit voor 10 tot 15% van de Nederlandse bevolking geldt. Hier ligt een uitdaging, voor mensen met een beperking zelf en voor politieke partijen.

Mensen met een beperking hebben te maken met knelpunten als zij politiek actief willen worden. Zij lopen vaak aan tegen de ontoegankelijkheid van de politiek, de overlegplekken of de overleggen zelf. Er zijn soms geen technische faciliteiten, het vervoer is moeilijk, er is onzekerheid over de gevolgen van politieke participatie voor het inkomen. Daarnaast hebben zij soms weinig zelfvertrouwen en betwijfelen zij of zij beschikken over de vereiste kennis en vaardigheden. Nog steeds hebben mensen met een beperking te maken met vooroordelen en worden zij niet als volwaardig burger gezien. Terwijl juist deelname aan politieke activiteiten laat zien dat ze van betekenis kunnen zijn.

TOEGANKELIJKE

POLITIEK

VN VERDRAG HANDICAP

‘Mijn gemeente is heel proactief bezig als het gaat om voorzieningen voor politici met een beperking, de griffie beschouwt dit als vanzelfsprekend’.
Simone Cox, gemeenteraadslid in de gemeente Brummen

Het VN-verdrag handicap stimuleert een toegankelijke samenleving waaraan iedereen kan deelnemen. Het verdrag vraagt onder meer van de staten (artikel 19) dat zij de politieke en bestuurlijke participatie van mensen met een beperking stimuleren. Zowel organisaties voor mensen met een beperking als het Ministerie van Binnenlandse Zaken werken daaraan. Het ministerie heeft een actieplan opgesteld, een aanjaagteam ingesteld en biedt ondersteuning aan mensen met een beperking die volksvertegenwoordiger willen worden.

Maar er kan meer gebeuren. Een representatieve democratie vraagt om betrokkenheid van zoveel mogelijk groepen inwoners zodat zij hun democratisch burgerschap kunnen uitoefenen. Dit vraagt om een actieve betrokkenheid van politieke partijen.

Mensen met een beperking die politiek actief zijn geworden hebben goede ervaringen opgedaan. Zij zien zichzelf als waardevolle burgers die bijdragen aan het algemeen belang.

Maar er is meer actie nodig. Een centrale rol in meer politieke participatie door mensen met een beperking ligt bij politieke partijen. Zij staan immers vooraan als het gaat om deelname aan de volksvertegenwoordiging en/ of bestuurlijke functies. Politieke partijen zijn aan zet: zij kunnen doelgericht mensen met een beperking benaderen en stimuleren om politiek actief te worden.

Wat het intrinsiek met je doet dat je onderdeel bent van de maatschappij is moeilijk te omschrijven, maar het is waardevol en geeft je een goed gevoel’.
Francoise Groenendaal, burgerraadslid in de gemeente West Betuwe

OPROEP AAN POLITIEKE PARTIJEN

1

Wees als politieke partij vanzelfsprekend toegankelijk in communicatie, voorzieningen en bijeenkomsten en zorg dat er expertise is over technische faciliteiten. Zorg bijvoorbeeld voor een schrijftolk, een toegankelijke locatie en wijs op de financiële mogelijkheden.

2

Benader mensen met een beperking actief via sociale media en cliëntenorganisaties en met aansprekende, toegankelijke en herkenbare filmpjes en artikelen. Appelleer aan hun motivatie om als actief burger een bijdrage te leveren aan de samenleving.

3

Stel mensen met een beperking in de gelegenheid een gesprek te hebben met een rolmodel, zoals een succesvolle volksvertegenwoordiger met een beperking, met wie zij zich kunnen oriënteren op de politiek en bekijken of het iets voor hen is.

4

Laat mensen met een beperking enige tijd meedraaien met de partij of fractie zodat zij ervaren wat politiek inhoudt, hoeveel tijd en energie het kost en wat hun bijdrage kan zijn wat betreft kennis, contacten en expertise.

5

Zorg dat er een aanspreekpunt beschikbaar is waar mensen terecht kunnen als de toegankelijkheid of ondersteuning onvoldoende is geregeld en dat als klankbord kan functioneren bij knelpunten in de omgeving of hun persoonlijk functioneren.

Bovenal: spreek als politieke partij de ambitie uit dat bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 ten minste 5% van uw kandidaten te maken heeft met een beperking. Het uitspreken van deze ambitie geeft energie en een sterke stimulans om de vertegenwoordiging door mensen met een beperking te vergroten.

Ondersteuning

Deze organisaties en personen betuigen hun instemming met dit manifest. Zij nemen zich voor te werken aan het doel dat meer mensen met een beperking actief worden in de politiek en dat meer van hen politieke en bestuurlijke functies gaan vervullen.

ChristenUnie; CDA; D66; Goud Nederland; Partij voor de Dieren; SGP; Volt; Dwars GroenLinkse jongeren; Jonge Democraten; Perspectief ChristenUnie-jongeren; Pink! Jongeren van de Partij voor de Dieren; Ieder(in); MIND; Movisie; Nederlandse Vereniging voor Autisme; Patiëntenfederatie Nederland; Stichting ExpEx; Stichting Hoormij.NVVS; Burgerkracht Limburg; Cliëntenbelang Amsterdam; Flever; Vilans; Zorgbelang Brabant/Zeeland; Zorgbelang Drenthe; Zorgbelang Fryslân; Zorgbelang Groningen; Zorgbelang Inclusief; Zorgbelang Overijssel; Werkgroep Toegankelijke Politiek.

Meer informatie en verdieping

- <https://www.politiekeambtsdragers.nl/ambt-in-praktijk/inclusief-en-divers-bestuur/actieplan-politieke-ambtsdragers-met-een-beperking>
- <https://www.zorgbelanginclusief.nl/projecten/aanjaagteam-politieke-participatie/>
- <https://www.movisie.nl/artikel/vn-verdrag-handicap-vereist-toegankelijke-democratie>
- <https://vng.nl/nieuws/pilot-voor-meer-politieke-ambtsdragers-met-een-beperking>
- https://www.oogvereniging.nl/wp-content/uploads/2022/05/FINAL_Stappenplan-politiek_toegankelijk.pdf
- <https://prodemos.nl/nieuws/vernieuwde-handreiking-politiek-voor-iedereen-voor-toegankelijke-verkiezingen-gelanceerd/>

Deze publicatie is een uitgave van het aanjaagteam van bestuurders met een beperking. Het aanjaagteam is ingesteld door de minister van Binnenlandse Zaken en heeft als doel het stimuleren van de politieke participatie door mensen met een beperking. Meer informatie mail: henkbeltman@participatiepartners.nl